

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

23 oktober 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de arbeidsmobiliteit met Frankrijk	1
Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over uitzendarbeid	4
Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over loopbaanbegeleiding	5
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de banengroei in de social profit	7
Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de medewerking van de Vlaamse overheid bij de opmaak van het EFG-dossier voor de textielsector	10

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de arbeidsmobiliteit met Frankrijk

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op de jobbeurs van de Euro-metropool Lille-Kortrijk-Tournai van 23 september 2008 in Doornik waren 6208 Waalse en Franse werkzoekenden aanwezig. Het was een groot succes. Aan deze jobbeurs hadden ook de VDAB en sociaaleconomische actoren van de verschillende regio's sterk meegewerkt. Dit toont de noodzaak aan om verder in te zetten op interregionale en grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit.

Mijnheer de minister, in antwoord op mijn schriftelijke vraag van 1 april 2008 betreffende de arbeidsmobiliteit van Franse grensarbeiders maakte u een opsomming van wat de VDAB doet om Franse werknemers aan te trekken. Ik was blij verrast dat er heel wat initiatieven worden genomen. Ze hebben wel een wisselend succes. Eén zaak uit het antwoord viel me op. U stelde duidelijk dat "alle pistes om VDAB-vacatures gemakkelijker te communiceren naar Frankrijk en/of de inschrijving van Franse werkzoekenden bij VDAB te faciliteren, botsen op de vereisten inzake de Nederlandse taal. De VDAB-website is in het Nederlands, de inschrijvingtools zijn in het Nederlands."

Dat vormt een bijkomende hinderpaal voor deze sollicitanten. Aangezien het met het oog op de taalwetgeving waarschijnlijk niet mogelijk en ook niet wenselijk is om de hele VDAB-website helemaal in het Frans uit te werken, lijkt een nauwe samenwerking met de Franse tewerkstellingsagentschappen aangewezen.

Mijnheer de minister, is het voor de VDAB wettelijk mogelijk om een eigen website en inschrijvingtools in het Frans aan te bieden, die zich specifiek richten op werkzoekenden uit Henegouwen, Noord-Frankrijk of andere Franstaligen? Ik geloof het niet, maar misschien heb ik het verkeerd voor. Indien dit niet het geval is, welke samenwerking bestaat er tussen de VDAB, de Forem (de Waalse dienst voor arbeidsbemiddeling) en ACTIRIS (de Brusselse dienst voor arbeidsbemiddeling) om anderstaligen toe te staan via hun websites in te schrijven op VDAB-vacatures? Ik bedoel daarmee dat men niet alleen kandidaten zoekt, maar dat men ook tools van elkaar kan gebruiken om zo naar elkaar te

verwijzen. Is een vergelijkbaar model, zoals het eventueel in België wordt toegepast, mogelijk met de Franse tewerkstellingsagentschappen? Uit het antwoord blijkt ook dat er een nauw contact is geweest tussen de VDAB en de Communauté Urbaine de Dunkerque. Zijn er gelijkaardige contacten met de Communauté Urbaine de Lille in het kader van de Eurometropool? De jobbeurs was een groot initiatief binnen de metropool. Zijn er nog initiatieven gepland?

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de voorzitter, ik wens me aan te sluiten bij de vragen van mevrouw Poleyn. Het aantal aanwezigen op de jobbeurs is inderdaad hoopgevend. Uiteraard is het belangrijk dat we die sollicitanten uit Wallonië en Frankrijk echt kunnen bereiken om de vacatures in Vlaanderen in te vullen. Daarvoor is de taal natuurlijk belangrijk. Daarnaast moet ook onmiddellijk gewezen worden op de integratie van die mensen. Ook daarvoor is de taal van doorslaggevend belang.

Mijnheer de minister, er zijn al samenwerkingsvormen. U hebt al de nodige inspanningen geleverd om de VDAB te laten samenwerken met de Forem en ACTIRIS, om de werkzoekenden uit Wallonië en Brussel aan te spreken. Op de vraag of de vacatures van de VDAB in het Frans opgesteld worden, zou men in eerste instantie ja kunnen antwoorden. Er is echter ook de taalwetgeving. Dat is een probleem, tenzij u mij en mevrouw Poleyn zou tegenspreken. Er moet een inspanning worden geleverd om de bestaande vacatures bij de VDAB te vertalen voor ACTIRIS en de Forem. Kan er een parallelle samenwerkingsvorm worden opgestart met Frankrijk waarbij de vacatures van de VDAB kunnen worden vertaald en op een of andere webstek van de Franse collega's worden gezet?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Collega's, ik zal de vragen van de heer De Craemer samen met die van mevrouw Poleyn behandelen. Ik zal ze ook afwerken in de volgorde waarin ze gesteld zijn.

Ik vertrek van het gegeven dat de VDAB een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap (EVA) is en een gedecentraliseerde dienst van de Vlaamse Regering. In die hoedanigheid heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) gesteld dat de VDAB integraal onderworpen is aan de taalwetgeving in bestuurszaken. Die wetgeving bepaalt dat diensten

waarvan het ambtsgebied zich uitstrekt over het hele Vlaamse Gewest, in beginsel het Nederlands gebruiken, tenzij in welomschreven situaties voor contacten met anderstalige inwoners van de faciliteitengemeenten. Taalwettelijk gezien moeten websites gekwalificeerd worden als ‘berichten en mededelingen’. De taalwetgeving en vaste rechtspraak van de VCT stelt dat deze berichten en mededelingen in beginsel slechts in het Nederlands verstrekt mogen worden door diensten van de Vlaamse Regering.

In het kader van de toenemende krapte op de arbeidsmarkt, de internationalisering en de grensoverschrijdende samenwerking is het ter beschikking stellen van meertalige informatie of vertaaltools steeds meer wenselijk en aangewezen. Voor bijzondere omstandigheden en voor een specifieke doelgroep waarvoor de anderstalige informatie bestemd is, zou toch kunnen worden afgeweken van de basisregel dat de communicatie op de website enkel in het Nederlands kan. In zulke gevallen moet de VCT nagaan of er in die specifieke situatie een ‘jurisprudentieel’ ontwikkelde uitzondering kan worden toegestaan.

Bij anderstalige informatie moet het wel steeds om een vertaling gaan van bestaande Nederlandstalige informatie, en die moet als dusdanig als vertaling gekenmerkt zijn. Op die manier wordt aangetoond dat de voorrang van het Nederlands niet in het gedrang komt.

De VDAB bereidt momenteel een adviesaanvraag voor bij de VCT onder meer over het aanbieden van anderstalige vacatures, informatie uitgaande van de VDAB zelf en informatie komende van andere partners, zoals een vacature geplaatst door een werkgever in het buitenland, anderstalig video- en audiomateriaal op de site enzovoort.

Er werden reeds een aantal adviezen genomen ten behoeve van anderstalige werkzoekenden of werkzoekenden met een beperkte kennis van het Nederlands. Zo werd een beperkt gedeelte van de VDAB-website vertaald. De handleiding die werkzoekenden helpt om zich online in te schrijven bij de VDAB werd vertaald in het Frans en in het Duits. Op de websites van de VDAB en van Forem verwijst men naar de mogelijkheid die iemand uit Wallonië heeft om zich bijvoorbeeld in te schrijven bij de VDAB, via een link op de Forem-website komt die persoon op de VDAB-website, en op de VDAB-website staat een korte kennismakingstekst in het Frans.

Ook op het vlak van vacatures werden een aantal acties ondernomen. Vacatures die geplaatst werden door VDAB zijn integraal onderworpen aan de taalwetgeving en moeten bijgevolg in beginsel volledig in het Nederlands zijn. Vacatures die bedrijven zelf op de website invoeren en zelf beheren – zonder bijkomende service van de VDAB te vragen – kunnen wel in een andere taal dan het Nederlands op de website verschijnen, evenals vacatures die door buitenlandse diensten werden aange-

maakt in het kader van grensoverschrijdende of internationale samenwerking.

Daarnaast wenst de VDAB, vanaf eind 2008, ook deel te nemen aan een Europees project genaamd ‘Machine Translation Systems for Public Employment Services’ (PES). Dat project heeft als opzet de mogelijkheden te onderzoeken en uit te proberen om de websites van de deelnemende publieke opleidings- en bemiddelingsdiensten toegankelijk te maken voor de meeste Europese inwoners, met name door ze beschikbaar te maken in het Duits, het Nederlands, het Frans en het Engels.

Ook in verband met dit Europees project bereidt de VDAB momenteel een adviesaanvraag aan de VCT voor.

Op uw tweede vraag wil ik het volgende antwoorden. Vlaamse, Brusselse en Waalse werkzoekenden kunnen zich inschrijven bij een bemiddelingsdienst in een ander gewest. Daartoe werden specifieke handleidingen in het Nederlands, Frans en Duits ontwikkeld die beschikbaar zijn op de websites van de drie bemiddelingsdiensten.

De inschrijving van Waalse en Brusselse werkzoekenden bij de VDAB wordt ondersteund en bevordert op verschillende manieren. Via de interregionale teams en de zitdagen in de werkwinkels aan de taalgrens worden Waalse werkzoekenden ondersteund en aangemoedigd. Via de drie Brusselse werkwinkels waarin verschillende partners actief zijn, inclusief de VDAB, worden Brusselse werkzoekenden ondersteund en aangemoedigd zich in te schrijven.

Binnen de raad van bestuur van de VDAB wordt een discussie gestart over de mobiliteit binnen Europa om tegemoet te komen aan de krapte op de arbeidsmarkt en de invulling van de Vlaamse vacatures. Hierbij wordt een getrapt systeem voorgesteld waarbij eerst gekeken wordt naar de eigen gekende reserve, inclusief Wallonië en Brussel, de eigen verdoken reserve en verder de buurlanden. Vervolgens wordt gekeken naar de andere Europese landen – de EU-27 – en in laatste instantie naar niet-Europese landen. Dit beleid wordt ook vooropgesteld door de SERV in de nota ‘Krapte op de arbeidsmarkt: aanbod zoekt vraag, vraag zoekt aanbod.’ Het beleid naar Frankrijk moet eveneens passen binnen deze strategie.

De laatste jaren heeft de VDAB, in het kader van onze Europese projecten, ervaring opgebouwd in de samenwerking met zowel l’Association Nationale pour la Formation Professionnelle des Adultes (AFPA) als l’Agence Nationale Pour l’Emploi (ANPE). Voorbeelden van deze samenwerking zijn onder andere het project Réseau AFPA/VDAB pour le Tertiaire et l’Industrie (RAVTI). Dit is een interregproject waarbij VDAB en AFPA betrokken zijn. Zij beogen de organisatie van een

grensoverschrijdende beroepsopleiding en tewerkstelling. Daarnaast is er ook het project 'Arbeidsstromen' dat nu in voorbereiding is en dat geënt is op het interregionale samenwerkingsmodel.

Een tweetal jaar geleden bood de VDAB de mogelijkheid aan Franse werkzoekenden om zich te laten inschrijven bij de VDAB. Toen werden zitdagen aangeboden in lokale werkwinkels dicht bij de grens, maar zonder succes. Ook opleiding werd georganiseerd voor ANPE-consulenten, maar eveneens zonder succes. De taal bleef een niet te nemen barrière. Momenteel wordt onderzocht om ROME III (Répertoire Opérationnel des Métiers et des Emplois) van ANPE als referentiekader van competenties te gebruiken in heel Europa. Hiermee zou de basis gelegd worden om de matchingsdienstverlening in een later stadium te gaan afstemmen. De Belgische bemiddelingsdiensten, verzameld in Synerjob, en ANPE zullen deze competentie- en beroependatabank in de toekomst gebruiken. Wij hopen samen met ANPE dit werkmodel verder te kunnen uitdragen als een werkmodel voor alle Public Employment Services.

Ten slotte, in het verlengde van de contacten tussen de VDAB en AFPA in het kader van het RAVTI-project zijn er contacten geweest met het Communauté Urbaine de Lille (CUL) – waar u naar verwees – die plaatsvonden in het opleidingscentrum van de VDAB te Roeselare. Het CUL was namelijk meer specifiek geïnteresseerd in het milieubeleid dat de VDAB voert. Waarschijnlijk krijgt dit initiatief nog een vervolg. Verder zijn er geen andere contacten geweest met Lille tot op heden.

Ik ben voor mijn antwoord vertrokken van de taalproblematiek. Die is niet eenvoudig. We nemen daarvoor advies bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Ik denk dat de bestaande taalreglementering en jurisprudentie ons vermoedelijk toelaten om in voldoende mate te interageren met anderstaligen van over de taalgrens en in Vlaanderen. Ik zie daar geen probleem. Ik heb proberen duidelijk te maken – in antwoord op de vragen van de heer De Craemer – dat er inderdaad een soort wederzijdse beschikbaarheid is van de bemiddelingsdiensten voor werkzoekenden van de verschillende gewesten en over de grenzen heen. De VDAB is zeer actief betrokken in een aantal projecten. Levert dat altijd een gigantisch succes op? Neen.

Ik heb ook gewezen op de vaststelling dat er blijvende taalbarrières zijn die sommige acties in de weg staan. Daar moet dan voorts op worden gewerkt.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik dank de minister voor zijn antwoord dat anders is dan ik had verwacht. Ik heb nog wat bedenkingen.

Ik ben blij met uw antwoord op de derde vraag. Ik had getwijfeld over de relevantie van mijn vraag in de

huidige economische en financiële crisis. Zelfs als zich een recessie aankondigt, zal de krapte op de arbeidsmarkt misschien wel dalen, maar toch nog niet helemaal verdwijnen.

Ik ben zeer blij dat de VDAB en nog andere actoren in ons land geloven in een getrappt systeem bij het aantrekken van werkzoekenden. Eerst moet er dichtbij huis gekeken worden of er geen aanbod is, en nadien pas verder. Dat standpunt verdedigen wij ook.

Wat het advies betreft dat de VDAB aan de VCT zal vragen, is mijn vraag of u al een concreet zicht hebt op de timing. Is de vraag al ingediend? Wanneer wordt het antwoord verwacht?

Wat het pps-project betreft, zal de VDAB overleggen met andere Europese partners van gelijkaardige organisaties. Ik denk dat dit inderdaad binnen de Europese Unie moet gebeuren. Een economische markt veronderstelt ook de eenmaking van de arbeidsbemiddeling. De verschillende vormen van ondersteuning moeten zo goed mogelijk op elkaar worden afgestemd. Ik ben blij dat de VDAB aan deze kar trekt. De vraag is natuurlijk of men niet buiten de arbeidsbemiddeling ook het arbeidsaanbod beter op elkaar moet afstemmen. Er waren 6.200 anderstalige werkzoekenden op de werkbeurs, maar de match met het gevraagde profiel was niet altijd optimaal. Er is dus nog werk aan de winkel, zowel voor de VDAB als voor de onderwijsinstellingen.

Tot slot wil ik nog polsen naar de twee projecten die in de regio van Rijsel zijn ontwikkeld. Ik had gelezen in uw antwoord dat op RAVTI, een taalcursus, maar weinig respons kwam. Er waren maar weinig kandidaten, en het leverde maar weinig effect op. U vermoedde dat het andere project Arbeidsstromen, dat een opleiding Nederlands aanbiedt op de werkvloer, meer succes zou hebben. Wat is het verschil? Is het misschien meer praktisch Nederlands? Waarom zou dit project wel meer succes kennen dan het eerste project?

De voorzitter: De heer De Craemer heeft woord.

De heer Gino De Craemer: We wisten dat de inschrijving in een ander gewest mogelijk was. Ik begrijp het verschil niet goed tussen de vacatures die door de VDAB worden geplaatst en de bedrijven zelf. De bedrijven zelf kunnen blijkbaar wel in het Frans werven. Het blijft toch de webstek van de VDAB? Volgens de taalwetgeving kan dat dus.

De uitzonderingen die mogelijk zijn met de toestemming van de VTC moeten dan waarschijnlijk vacature per vacature worden bekeken. Of is het zo dat, als het is goedgekeurd, het geldig blijft voor alle vacatures?

Wij zijn al langer een voortzander van het getrapte systeem. Het is zeer positief dat er een model van

samenwerking met Frankrijk bestaat of alleszins in wording is. Als het project goed loopt, kan het als model dienen voor andere projecten.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft woord.

Minister Frank Vandenbroucke: We gaan zeker niet in een systeem stappen waarbij individuele vacatures een advies nodig hebben van de VCT. Dat werkt hopeloos vertragend, maar binnen het kader dat de VCT heeft ontwikkeld, kan de VDAB aan de slag om ervoor te zorgen dat anderstaligen buiten het gewest binnen het gewest toch een minimale barrière kunnen overwinnen, namelijk een eerste kennismaking met het aanbod in hun eigen taal kunnen krijgen.

Het zal geen probleem zijn voor de VCT, maar men moet wat voorzichtig zijn. Het gaat om de proportionaliteit. In welke mate is een welbepaalde uitzetting ook in een andere taal nodig? Het moet dan altijd duidelijk zijn dat het om een vertaling gaat. Als een vacature niet wordt beheerd door de VDAB, en er door de VDAB geen enkele bijkomende service wordt geleverd, maar de vacature gewoon op de website wordt geplaatst, wordt het tot nu toe als probleemloos beschouwd als de vacature in een andere taal is opgesteld.

Ik weet niet wanneer de VDAB de aanvraag precies zal overmaken. Dat durf ik niet te zeggen, maar dat zal wel binnenkort zijn. Meestal doet de VCT daar niet zo lang over. Het zal bijvoorbeeld niet voor de volgende regeerperiode zijn, we zullen het waarschijnlijk nog tijdens deze legislatuur krijgen. Dat is ook belangrijk om onze acties voort te ontwikkelen.

Op de vraag waarom we meer succes hebben bij formules die zich op de werkvloer afspelen dan bij formelere beroeps- en taalopleidingen, antwoord ik dat de mensen dan toch al een stap hebben gezet. Ze zijn aan het werk, maar ik ben daar zeer voorzichtig mee. U hebt me in het kader van de mobiliteit nog nooit met grote bravoure spectaculaire successen horen aankondigen. Het is geen eenvoudig verhaal. Dat blijkt uit wat ik heb gezegd.

Mensen die het initiatief nemen om in een opleiding te stappen die mede door een ander land wordt aangeboden, gedeeltelijk in een andere taal, zijn mensen die intrinsiek al voldoende competentie en motivatie in huis hebben om aan het werk te zijn. Het is dus niet zo eenvoudig, maar we timmeren aan de weg. Ik zal u op de hoogte houden. Als er nieuws is, kunt u misschien nog eens een vraag stellen, maar ik durf niet voorspellen wanneer er nieuws zal zijn.

Mijnheer De Craemer, misschien moet u eens checken bij mijn kabinet of er een element van nieuws is waarop we kunnen inspelen.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik kom uit de regio waar een Eurometropool is opgericht. Wij hebben het gevoel dat

de Europese Unie en de grenzen tussen de staten wel wat kunnen vervagen. Wij hopen ook dat de klassieke hindernissen om te kandideren voor een job aan de andere kant van de grens, eigenlijk vlakbij, wat meer zullen verdwijnen. Wij denken dat er in dat opzicht toch een beetje een culturele evolutie bezig is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over uitzendarbeid

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het debat over interimarbeid wordt vandaag opnieuw volop gevoerd. Vooral de voorgestelde versoepeling van het beroep op uitzendarbeid is een bron van discussie.

Aan de ene kant blijven de vakbonden afwijzend staan ten opzichte van uitzendarbeid en beschouwen ze het als een minderwaardig statuut dat vooral gebruikt wordt om de arbeidsvoorwaarden in de ondernemingen te ondergraven. Ik verwijs naar het Europees Parlement dat gisteren heeft gezegd dat uitzendkrachten met een contract van zes weken, vanaf de eerste dag dezelfde rechten moeten krijgen als vergelijkbare vaste werknemers. Die gelijke behandeling moet onder meer gelden voor betalingen, vakantie, ouderschapsverlof, werk- en rusttijden en beroepsopleidingen. Ook zou vastgelegd zijn dat uitzendkrachten op dezelfde manier gebruik moeten kunnen maken van bijvoorbeeld bedrijfskantines, kinderopvang en bedrijfsvergoedingen. Er is een grote stap voorwaarts gezet op Europees vlak.

De uitzendsector daarentegen stelt dat interimarbeid voor de helft van de schoolverlaters en werklozen een opstap is naar een vaste betrekking en een interessant instrument is bij heroriëntering van de loopbaan. De sector pleit dan ook voor de erkenning van uitzendwerk als selectie- en wervingsinstrument.

De VDAB lijkt de visie van de sector te delen, maar meent dat uitzendkantoren meer werk moeten maken van een loopbaanbeleid voor hun mensen. Dat kon men in september lezen in De Tijd. Eerder erkende de VDAB uitzendarbeid reeds als een volwaardige job. En het was bepaald dat de VDAB vanaf juli 2008 uitzendjobs als volwaardige vacatures zou aanbieden aan werkzoekende jongeren.

Mijnheer de minister, tijdens de plenaire vergadering van 13 februari 2008 stelde u dat er nog enkele technische

problemen waren. Omdat bedrijven vaak een beroep doen op verschillende uitzendkantoren, bevat de VDAB-databank heel wat dubbele vacatures zodat die eerst zou moeten worden uitgezuiverd. Het groter aantal vacatures bemoeilijkt daarnaast een goede matching. Op de vraag of werkweigering bij uitzendjobs ook zou worden doorgegeven aan de RVA met het oog op een mogelijke sanctiëring, kon u nog geen antwoord geven.

In de commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie van 28 februari 2008 wou u nog niet vooruitlopen op de vraag of het systeem op termijn zal worden uitgebreid naar andere doelgroepen. U achtte het op dat moment nog te vroeg om daarover een oriëntering te geven, maar u bevestigde dat u, in overleg met de partners in de VDAB, dit plan verder wilt uitrollen.

Worden ondertussen uitzendjobs aangeboden aan werkzoekende jongeren? Indien ja, onder welke voorwaarden gebeurt dit? Kunt u een stand van zaken geven? Beschikt u ter zake over cijfermateriaal?

U zag nog enkele technische problemen. Zijn die ondertussen aangepakt? Ziet u andere knelpunten en indien ja, hoe denkt u die aan te pakken?

Worden de dossiers vandaag overgedragen aan de RVA bij weigering van een aanbod van interimarbeid? Indien ja, kunt u de werkwijze kort toelichten en een stand van zaken geven? Indien neen, zijn er plannen in die richting?

Hebt u ondertussen een zicht op de wenselijkheid en de mogelijkheden om dit systeem naar andere doelgroepen uit te breiden? Zult u ter zake initiatieven nemen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, sinds maart 2008 worden in heel Vlaanderen aan jongeren, in het kader van het jeugdwerkplan, via de automatische matching systematisch uitzendvacatures aangeboden. Van zodra het profiel van een vacature voldoende overeenstemt met het profiel van een werkzoekende, wordt die op de hoogte gebracht via e-mail, sms of brief. In juni 2008 zijn er 55.311 communicaties over uitzendjobs vertrokken. Dat is 38 procent van het totale aantal verstuurd communicaties.

De VDAB en de uitzendsector werkten een gezamenlijk actieplan uit. Bij de interne VDAB-kwaliteitscontroles ligt de focus op het detecteren van dubbele vacatures, dat wil zeggen vacatures die door een bedrijf via verschillende intermediairen gepubliceerd worden. Daartoe worden de vacatures dagelijks gescreend.

Verder werden kwaliteitsrichtlijnen voor vacatures opgesteld, die raadpleegbaar zijn via de website van de VDAB

op pagina <http://vdab.be/werkenaanbieden/rechten.shtml>. Daarnaast wordt extra ingezet op de vorming van uitzendconsulenten, via opleiding door de VDAB en de online-VDAB-cursus 'Hoe maak ik, onder andere met het oog op een goede matching met werkzoekenden, een kwalitatieve vacature op?'. De technische en kwaliteitsproblemen worden dus stap voor stap aangepakt.

In het kader van het jeugdwerkplan is voorzien dat er intensief bemiddeld wordt met intensieve opvolging. Op basis van deze opvolging vormt de consulent zich een oordeel over het beschikbaar en inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt en geeft dan ook het passend gevolg, indien nodig via transmissie naar de RVA. Dit geldt voor alle vacatures, dus ook voor uitzendvacatures, en wordt vooral als middel gebruikt om de werkzoekenden te activeren. De transmissies op basis van uitzendvacatures worden niet afzonderlijk genoteerd. De RVA-notie 'passende dienstbetrekking' is immers een notie waarin de tijdsduur van een job niet figureert. Ik kan over die transmissies op basis van uitzendvacatures dus geen stand van zaken geven.

De VDAB heeft vanaf april 2008 in twee pilootregio's, met name Oostende en Sint-Niklaas, de doelgroep in het kader van deze matching uitgebreid naar alle werkzoekenden tot en met dertig jaar. Later dit jaar wordt deze uitbreiding geëvalueerd. Indien dat een positief resultaat oplevert, zal de doelgroep volgens nog te bepalen stappen in heel Vlaanderen uitgebreid worden.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de minister, ik dank u voor dit duidelijke antwoord. Er is inderdaad een systeem, het wordt systematisch aangeboden. De technische problemen zijn blijkbaar grotendeels of volledig weggewerkt. Vooral de opvolging naar de inzetbaarheid is belangrijk. Ik wil niet zeggen dat het overdragen naar de RVA een straf zou zijn, het moet een middel om te activeren zijn. Straffen is niet de oplossing, het moet iets zijn dat achter de hand wordt gehouden als middel om te activeren.

Het uitbreiden van de doelgroep is inderdaad wenselijk. Dat die mogelijkheden worden onderzocht, kan ik enkel positief noemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over loopbaanbegeleiding

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, volgens het laatste Sociaal-Economisch Rapport van de SERV (SERA 2008) moet Vlaanderen meer werk maken van loopbaanbegeleiding en een leeftijdsbewust personeelsbeleid. Zowel werkzoekenden als werknemers moeten meer en beter ondersteund worden bij het uitstippelen van hun eigen loopbaan.

In uw beleidsbrief voor 2008 erkende u deze problematiek en kondigde u aan in het kader van de werkwinkels ter zake een basisdienstverlening te zullen ontwikkelen. In het voorjaar 2008 zou u starten met een eerste experiment. Deze basisdienstverlening moet meer mensen bereiken en desgevallend doorverwijzen naar een van de zestien erkende centra of de VDAB.

De financiering van de centra voor loopbaanbegeleiding verloopt via de projecten van het Europees Sociaal Fonds (ESF). Naast een jaarlijkse basisfinanciering kunnen de centra een subsidie ontvangen per volledig traject van loopbaandienstverlening. Sinds januari 2008 kunnen centra ook een bijkomende subsidie ontvangen voor verkorte trajecten en modules nazorg. Kandidaatcentra moeten een aanvraagdossier indienen met het verwachte aantal trajecten dat ze zullen realiseren, alsook een raming van de kosten. Contacten uit het veld spreken echter over een afbouw van de middelen voor loopbaanbegeleiding en stellen dat de huidige werking onder druk komt te staan.

Volgens het ESF-Agentschap Vlaanderen neemt loopbaanbegeleiding een belangrijke plaats in het programma voor 2007-2013 in, meer bepaald bij prioriteit 1, namelijk de talentenactivering en duurzame integratie op de arbeidsmarkt. Men stelde in dit kader een groeipad op van 3500 loopbaanbegeleidingen op jaarbasis, van zodra de maatregel op kruissnelheid zou zijn. Wegens de wisselwerking tussen verschillende beleidsterreinen zullen de VDAB en het ESF zich laten bijstaan door de zogenaamde piloten, 'alerthouders op de focus van het beleidsterrein'.

Mijnheer de minister, kunt u een stand van zaken geven over de basisdienstverlening loopbaanbegeleiding in het kader van de werkwinkels? Hoe evalueert u dit? Klopt het dat de financiering voor loopbaanbegeleiding onder druk komt te staan? Indien dit het geval is, kunt u dit kort toelichten? Indien niet, hoe verklaart u dan die ongerustheid op het veld? Volgens critici is loopbaanbegeleiding te veel gericht op enkele groepen. Zo zouden herintreders, bijvoorbeeld mensen die wegens familiale omstandigheden uit het arbeidscircuit weg zijn geweest, geen beroep kunnen doen op loopbaanbegeleiding. Klopt dit, en hoe staat u hier tegenover?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Zoals door de SERV terecht werd aangehaald in het SERA 2008, moet er nog

meer worden ingezet op het ondersteunen van mensen bij het beheren van hun eigen loopbaan. Samen met de sociale partners schoven we vanuit de Vlaamse Regering deze thematiek dan ook naar voren als een van de tien prioriteiten binnen de competentieagenda 2010.

Het invoeren van een brede basis dienstverlening voor werkenden is een belangrijke actie binnen deze prioriteit. Werkzoekenden worden in de werkwinkels reeds actief ondersteund binnen de trajectbegeleiding, maar ook voor werknemers zal de werkwinkel voortaan een basisdienstverlening opzetten. Om de kritische succesfactoren voor het welslagen van deze nieuwe dienstverlening op te sporen en zo deze nieuwe taak voor te bereiden, gingen zes werkwinkels in maart 2008 met een experiment van start. Het doel van dit experiment was te analyseren aan welke modaliteiten de werkwinkel moet voldoen voor de uitbouw van deze dienstverlening alsmede na te gaan waar en hoe het werkproces kan worden geoptimaliseerd, inclusief doorverwijzingen naar het brede veld van opleiding en loopbaanbegeleiding, en voor de syndicale kwesties naar de vakbonden.

In deze zes werkwinkels werden verschillende consultants opgeleid om de nieuwe dienstverlening te verzorgen. De consultants zullen korte informatievragen van mensen beantwoorden en zullen mensen wegwijs maken in de beschikbare informatie met betrekking tot de arbeidsmarkt. De consultants leerden hoe ze klanten doelgericht kunnen doorverwijzen naar vakorganisaties, centra voor loopbaandienstverlening of aanbieders van opleiding en vorming.

Dat veronderstelt een vraagverheldering en een grondige kennis van het aanbod van de andere dienstverleners. Hiertoe werkte de VDAB nauw samen met de vakorganisaties en de centra voor loopbaandienstverlening. Het experiment in de werkwinkel ging gepaard met een communicatiecampagne om werkenden ervan bewust te maken dat ook zij in de werkwinkel terecht kunnen met vragen in verband met hun loopbaan. Mensen die gebruik maakten van dit nieuwe aanbod ontvingen na hun gesprek ook een informatiebrochure met informatie over het hele landschap van opleiding en begeleiding.

Nog voor het einde van het jaar bespreek ik de resultaten van dit experiment samen met de sociale partners. Ik kan u wel al laten weten dat heel wat mensen de weg naar de werkwinkel vonden. Vooral voor vragen inzake opleiding en het gebruik van opleidingscheques klopten mensen bij de werkwinkel aan. Maar ook informatie rond sociale wetgeving, juridische aspecten en de arbeidsmarkt werd gezocht. Daarnaast werden ook heel wat loopbaanbegeleidingsvragen gesteld. Vanuit de aangeleerde methodiek van vraagverheldering werd actief doorverwezen naar het brede veld van loopbaandienstverlening en de vakbonden. Goede contacten

tussen de verschillende organisaties en hun consultants zijn hiervoor onontbeerlijk.

Zoals u hebt aangehaald, worden de centra voor loopbaandienstverlening voor hun werking gefinancierd via ESF-projecten, met een cofinanciering vanuit Vlaanderen voor 55 percent enerzijds en Europa voor 45 percent anderzijds. De middelen waarin wordt voorzien voor deze dienstverlening werden de afgelopen jaren geenszins verminderd. Integendeel, vanaf 2008 werd de basisfinanciering voor de centra verhoogd en wordt ook in middelen voorzien voor trajecten korter dan 6 uur, vanaf 2 uur, en voor modules nazorg. In 2008 werden ook verschillende nieuwe centra erkend. Het is mijn ambitie om in 2008 meer dan 5.700 werkenden een volledig traject van loopbaandienstverlening aan te kunnen bieden binnen de centra voor loopbaandienstverlening. Hiervoor werden de nodige budgetten vrijgemaakt.

Het recht op loopbaanbegeleiding geldt zeer ruim voor werknemers en zelfstandigen vanaf één jaar werkervaring. De groep van de herintreders kan een beroep doen op de nodige begeleiding binnen de werkzoekendenwerking, die zelfs ruimer is dan het aanbod binnen de loopbaanbegeleiding. In een traject naar werk komen herintreders, net als andere werkzoekenden, in aanmerking voor het aanbod van het oriëntatiecentrum, gratis opleiding, en flankerende maatregelen zoals kinderopvang en terugbetaling van vervoersonkosten. Ik denk wel dat de mogelijkheden onvoldoende gekend zijn bij herintreders. Daarom zal ik nog voor het einde van het jaar met alle relevante middenveldorganisaties het gesprek aangaan om na te gaan hoe we de instrumenten die vandaag al bestaan binnen de werkzoekendenwerking, verder bekend kunnen maken en waar nodig aanpassen aan de specifieke situatie van de herintreders. Hierover heb ik een afspraak met de Gezinsbond.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Ik dank de minster voor zijn antwoord. In de toekomst wordt het steeds belangrijker dat er een vorm van loopbaanbegeleiding komt voor de werkenden in het kader van de heroriëntering. De proefprojecten die met een zestal werkwinkels zijn opgestart, zijn positief te noemen. Men kan dan inderdaad de modaliteiten bepalen in samenwerking met de verschillende actoren. De opleiding voor de consultants heeft plaatsgehad.

Het is altijd belangrijk dat de mensen wegwijs worden gemaakt in de mogelijkheden die er zijn. Daar mangelde het nog wat aan, zeker op het vlak van de opleidingen. De opleidingscheques zijn gekend, maar er kunnen nog stappen vooruit worden gezet. De sociale wetgeving wordt almaar ingewikkelder en mensen die daar niet dagelijks mee bezig zijn, zien nauwelijks de bomen door het bos. Daar is nog een taak voor de consumenten

weggelegd. Het verwondert me van het veld te horen dat de nodige financiën ontbreken. Volgens u zijn de budgetten voor 2008 verhoogd en is wel degelijk voorzien in de basisfinanciering.

Is er dan een hogere werklast of is er een tekort aan personeel? Hebt u daar een zicht op? Misschien beschikken ze niet over voldoende financiering om mensen extra aan te werven of op te leiden.

Minister Frank Vandenbroucke: Er is een ander debat aan de gang. Er is wat onrust op het veld, daar ben ik openhartig in. Uw vraag wordt daardoor wat gevoed. Het is voor mij niet voldoende duidelijk. Wat volgens mij speelt, is het volgende. We stellen dat er minstens 250 trajecten moeten zijn, en 50 percent kansengroepen in die trajecten moeten zitten. De dienstverleners hebben daar moeite mee. Dat kost moeite. Mijn diensten zeggen dat ze eigenlijk niet in orde zijn. Ze zeggen dat hen dat niet goed lukt binnen het bestaande kader. Daarover bestaat vandaag onrust. Dat speelt op dit moment.

De heer Gino De Craemer: Ik heb nog een laatste punt over de herintreders. Er moeten inspanningen worden geleverd om de mensen wegwijs te maken. Ze komen terug op de arbeidsmarkt en weten vaak niet waar naartoe. Daar is een inhaalbeweging voor nodig.

Minister Frank Vandenbroucke: Ja.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de banengroei in de social profit

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Onlangs ontvingen we van de socialprofitsector een persbericht dat op basis van prognoses van het Planbureau ervan kan worden uitgegaan dat er tegen 2013 zowat 65.600 jobs bij de socialprofitsector zouden bijkomen. In een vroegere prognose had men het over 60.000 bijkomende banen. Deze regionale correcties bevestigen de trend, maar doen daar nog een schepje bovenop, zijnde 5600 extra jobs.

Het belang van de socialprofitsector op economisch vlak kan moeilijk worden onderschat. We verwijzen weer naar de prognoses van het Planbureau. Als tweede van de bijkomende banen in België in het Vlaamse Gewest worden gecreëerd, betekent dit dat er

in totaal 213.000 jobs in Vlaanderen zullen zijn gecreëerd tegen het einde van 2013. Het betreft zowel werknemers als zelfstandigen. Dat is een gemiddelde groei van 1,2 percent op jaarbasis. De socialprofitsector zit er een flink stuk boven, namelijk 2,7 percent in de gezondheidszorg en maatschappelijke diensten of 54.800 banen en 3,7 percent jaarlijkse groei in de sociaal-culturele sector en de kunstensector, wat staat voor 10.800 bijkomende banen. Tussen begin 2007 en eind 2013 zullen er 65.600 arbeidsplaatsen bijkomen in de social profit. Deze cijfers houden zelfs nog geen rekening met de vele tienduizenden pensioengerechtigden die vervangen moeten worden.

Dat zijn vanuit het perspectief van de arbeidsmarkt zeer interessante gegevens, maar dat betekent tevens een grote uitdaging. De sector kenmerkt zich vandaag al door de krapte op de arbeidsmarkt. Heel wat beroepen in de sector zijn knelpuntberoepen. Daar zijn dus duidelijk vragen.

Verso, de Vereniging voor Social Profit Ondernemingen, is van oordeel dat de aantrekkelijkheid in de social-profitsector moet worden verhoogd. Er is voorgesteld om inspanningen te leveren op het vlak van onderwijs en vorming, loon- en arbeidsvoorwaarden en kwaliteitsvolle banen om de instroom te verzekeren en de uitstroom tegen te gaan. Een van de opmerkelijke zaken van de sector is dat de economische conjunctuur niet meespeelt. De groei wordt bepaald door demografische en technologische ontwikkelingen en algemeen-maatschappelijke tendenzen. Dat betekent dat de sector een stuk zekerheid biedt op momenten dat we met herstructureringen worden geconfronteerd. De vragen van verschillende leden hierover zijn daar een concreet voorbeeld van geweest. Er zijn gisteren in de plenaire vergadering ook vragen zijn gesteld over herstructurering in de Kempen. We zitten in economisch zwaar weer. De socialprofitsector zou wat zekerheid kunnen bieden, als er een voldoende solide financieringsbasis voor is.

Daarom wil ik vragen stellen over initiatieven die de Vlaamse Regering denkt te moeten nemen in functie van de Vereniging van Socialprofitondernemingen. Hoe reageert u op de bevindingen van Verso? Denkt u de aantrekkelijkheid van de socialprofitsector te kunnen verhogen? Welk beleid voert de Vlaamse Regering op het vlak van opleiding? Overweegt u de opleidingscapaciteit van de VDAB bij te sturen, hetzij rechtstreeks hetzij via derden? Zijn er nieuwe inzichten en initiatieven in het licht van de zich wijzigende conjunctuur? Ik had graag een algemene reactie op de cijfers van het Planbureau, vooral voor de socialprofitsector.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: De cijfers die Verso naar voren schuift, illustreren op sprekende wijze wat hier

de voorbije jaren al herhaaldelijk is gezegd en ikzelf heel sterk heb benadrukt. We moeten ons namelijk zeer goed voorbereiden op de vergrijzing die zich manifesteert. De vergrijzing zal zich bijzonder sterk doen gelden in Vlaanderen. Ten aanzien van elke 100 mensen tussen 20 en 64 jaar zijn er momenteel 30 ouderen boven 65 jaar. In 2025 loopt dit op tot 42 ouderen. De projecties van Verso inzake werkgelegenheid zijn een weerspiegeling van de demografische prognose. Een oudere bevolking betekent dat er meer mensen zullen moeten instaan voor de zorg voor de ouderen. Als we spreken over de kosten van de vergrijzing, dan hebben we het niet alleen over de pensioenen en kosten van de gezondheidszorg in enge zin, maar ook over de werkgelegenheidskosten in de socialprofitsector.

Naast het aanleggen van noodzakelijke financiële reserves voor de vergrijzing is het van belang dat we nu al trachten de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen te verhogen. Onder andere via het meerbanenplan hebben we hier al op ingezet. Zoals we momenteel extra investeren in kinderopvang, zullen we in de toekomst extra moeten investeren in menskracht om tegemoet te komen aan de toenemende vraag voor zorg van ouderen.

Wat de verhoging van de aantrekkelijkheid van de social profit betreft, maken maatregelen met betrekking tot de aantrekkelijkheid van de sector deel uit van een breder akkoord dat is gemaakt tussen de sociale partners uit de sector en de overheid. Het huidige VIA-akkoord loopt tot eind 2011. Het is te vroeg om uitspraken te doen over de contouren van een nieuw VIA-akkoord. Het zal zeer sterk worden bepaald door de nood om er een aantrekkelijke sector van te maken. Mensen moeten zich aangesproken voelen om duurzame jobs uit te bouwen in de verzorging van ouderen.

Wat de toeleiding en de opleidingscapaciteit betreft, wordt de opleidingscapaciteit van de VDAB door de raad van bestuur van de VDAB vastgelegd in ondernemingsplannen en jaarlijkse actieplannen. Dit gebeurt onder meer in overleg met de sociale partners op sectoraal en regionaal niveau. Zowel de sectorale sociale partners als de Sociaaleconomische Raden van de Regio's (SERR's) en de regionaal-economische overlegcomités (RESOC's) leveren advies bij het jaarlijkse VDAB-actieplan. Dat betekent dat de sociale partners van de socialprofitsector op basis van de tewerkstellingsprognoses van Verso zowel kwantitatieve als kwalitatieve adviezen kunnen formuleren over de noodzakelijk gewenste opleidingscapaciteiten bij de VDAB. De opleidingen worden hoofdzakelijk in samenwerking met externe partners, zoals het onderwijs en de werkgeversopleidingsaanbieders, gerealiseerd. Het is een bewuste beleidskeuze van de VDAB om deze partnerschappen blijvend naar waarde te schatten en eventueel zelfs nog uit te breiden. Waar nodig kan de VDAB ook zelf als opleidingsverstrekker fungeren om een volledig complementair opleidingsaanbod te

genereren. Ik engageer mij om in samenspraak met de VDAB de opleidingscapaciteit bij te sturen waar dat nodig zou blijken.

Tot op heden ligt de nadruk veeleer op de toeleiding van werkzoekenden naar opleidingen die tewerkstellingskansen garanderen. Ik zal ook onderzoeken of er bijkomende inspanningen geleverd kunnen worden in het kader van een directere toeleiding naar vacatures door middel van een intensifiëring van de gerichte accountwerking naar de werkgevers van de socialprofitsector.

Tot slot zijn er afspraken in de maak met de sectorale sociale partners om de 'slapende' arbeidsmarktreserve te analyseren. Via een op te zetten sectorale screeningactie zal worden nagegaan of ingeschreven klanten bij de VDAB in de socialprofitsector beschikbaar zijn om in te treden in de sectorvacatures. Degenen die ervoor in aanmerking komen, zullen worden doorverwezen naar gepaste vacatures. Ook hier zullen remediërende acties opgezet worden indien hieruit bijkomende opleidingsnoden zouden blijken.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Er wordt een actief beleid gevoerd in functie van de feiten. U verwijst naar screening en bijsturing van de opleidingscapaciteit.

Ik ben vooral verheugd over het langetermijnperspectief dat u naar voren schuift. Ik hoor nogal gemakkelijk zeggen dat in economisch moeilijker tijden knelpuntvacatures gemakkelijker worden ingevuld. Dat is een foute veronderstelling. Het is niet omdat op de ene plaats herstructureringen plaatsgrijpen dat er op andere plaatsen geen knelpuntvacatures meer zouden zijn. Het tegendeel is waar. De combinatie van de twee factoren werkt belastend voor een economisch herstel. Een soepele arbeidsmarkt is bijna een voorwaarde voor een snel herstel uit deze economisch pijnlijke tijd.

Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag over nieuwe initiatieven in functie van de gewijzigde economische omgeving. Zijn er nieuwe initiatieven te verwachten? Ik heb in deze commissie in het late voorjaar samen met de voorzitter de minister-president geïnterpelleerd toen de eerste wolken aan de einder verschenen. Er is toen gesteld om ook op korte termijn iets te realiseren. Kunnen we daar iets van verwachten?

Minister Frank Vandenbroucke: Het treft dat we straks een ontmoeting hebben met de sociale partners in het kader van het VESOC. Ik ben van plan om straks voor te stellen dat de Vlaamse Regering samen met de sociale partners een inventaris opmaakt van wat we doen en van wat we bijkomend moeten ondernemen in het licht van de recessie.

Er zijn al een paar belangrijke economische initiatieven. Minister Ceysens heeft er zeer goed aan gedaan om snel

een beslissing van de Vlaamse Regering te vragen in het kader van een gewestwaarborg voor ondernemingen met financieringsproblemen. Dat was een goed initiatief. Dat is behulpzaam. Er is de ondersteuning van burgers die aan het werk zijn en misschien ook getroffen worden door de stijgende levensduurte. Ik verwijs naar de jobkorting. Er zijn nog een paar andere initiatieven. Er loopt een debat in de Vlaamse Regering over het waarborgen van de woongarantie. Mensen die een hypotheeklening hebben aangegaan en bedreigd worden door werkloosheid verkeren in onzekerheid. Hoe kunnen we de onzekerheid wegnemen? Dat bekijken we binnen de Vlaamse Regering. Dat is ook belangrijk.

En dan is er inderdaad nog wat u zegt over knelpuntvacatures. U hebt even verwezen naar de Kempen. Ik had er moeten op reageren. We hebben gisteren samengezeten met Resoc Kempen. Het is een mooi voorbeeld van wat er moet gebeuren. In de Kempen is er een golf van aangekondigde ontslagen, al dan niet formeel. Ze zullen leiden tot herstructureringsplannen maar ook tot het niet verlengen van interimcontracten en tijdelijke contracten. Ik heb een afspraak dat onze sociale-interventieadviseurs in de regio op een gecoördineerde wijze zouden proberen mensen te helpen die nu worden getroffen door de recessie die zich in industriële sectoren aankondigt, en niet altijd worden geholpen met een herstructureringsplan. We gaan met de VDAB na hoe we deze mensen kunnen opvangen en snel toeleiden naar knelpuntvacatures, want die zijn er ook in de Kempen. Het is zaak kort op de bal te spelen, gesteund door de vakbonden en werkgevers ter plaatse.

Mijnheer Van Malderen, het is mijn bedoeling om dit soort initiatieven te inventariseren en om samen met de Vlaamse Regering na te denken over wat we breder economisch kunnen doen. Ik denk dan ook aan onze rol van publieke investeerder. We hebben klassieke investeringstaken zoals wegenwerken, waterwerken, maar ook bouwwerken zoals scholen, ziekenhuizen en rusthuizen. We investeren in kennisinfrastructuur. Zonder onze rol te overroepen – we zijn maar een kleine speler op de Europese markt –, kunnen we met de Vlaamse Regering wel signalen uitzenden dat we op een ogenblik van economische recessie, toch economische activiteit en economisch vertrouwen proberen te ondersteunen.

Straks is er een formele vergadering van het VESOC. Ik zal de sociale partners voorstellen dat we samen met minister Ceysens en minister-president Peeters, een inventaris maken van beleidsdomeinen waarop we inderdaad conjuncturele impulsen kunnen geven of moeten reageren op wijzigingen in de conjunctuur. We moeten dat samen met de sociale partners doen.

Ik gaf u het voorbeeld van de Kempen. Als de vakbonden in de bedrijven aan interimkrachten en tijdelijken niet zeggen dat ze best zo snel mogelijk naar de VDAB

gaan, dan kunnen we kansen missen. De vakbonden in de Kempen zijn graag bereid om die handschoen op te nemen. Hetzelfde geldt voor de werkgevers. Als de werkgevers niet inzien dat je nu mensen wiens contract wordt beëindigd, snel kunt doorsturen naar andere bedrijven, met een beetje ondersteuning en begeleiding, dan missen we misschien kansen. In de Kempen heb je nu echt de paradox dat er een ontslaggolf is die zeer reëel is, vrees ik. Maar anderzijds ligt de werkloosheid in de Kempen nog iets lager dan elders en zijn er vacatures. Er zijn dus ook kansen. Ik ga niet op de radio verklaren dat er in de Kempen veel vacatures zijn en dat er geen problemen zijn. Dat zou lichtzinnig zijn en kwetsend zijn voor de betrokken mensen. Maar er zijn wel mogelijkheden die we kunnen invullen met een goed gecoördineerde aanpak. Ik ben dat ook van plan. Ik ga de sociale-interventieadviseurs in de Kempen daarvoor ook aan het werk zetten.

Ik wil het dus inventariseren voor heel Vlaanderen. Ik zal het straks op het VESOC aankaarten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de medewerking van de Vlaamse overheid bij de opmaak van het EFG-dossier voor de textielsector

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, we zijn vanmorgen wakker geworden met het nieuws over de sociale onrust in de textielsector. Met de staking in Beaulieu wordt nog maar eens geïllustreerd hoe erg de situatie er is.

De Belgische textielindustrie telt nog een duizendtal ondernemingen met toch nog 30.000 werknemers. Er zijn er uiteraard veel meer geweest. Van een arbeidsintensieve sector is de textielsector geëvolueerd naar een kapitaalsintensieve sector. Het merendeel van de arbeidsplaatsen is in Vlaanderen. Drie vierde van de omzet gaat naar het buitenland.

Toch kampt de sector al meerdere jaren met een structureel dalende tendens op het vlak van tewerkstelling. Ik heb de cijfers per onderneming bij. Ik neem er enkel de grootste uit: 109 in B.I.G. Ter Lembeek in Wielsbeke, 226 bij Ralos in Lanklaar, 379 bij UCO Sportswear in Gent. In 2008 zijn er al 1.837 arbeidsplaatsen verloren gegaan, waarvan 892 in West-Vlaanderen, 719 in Oost-Vlaanderen en 226 in Limburg. Er wordt uitgegaan van

een banenverlies voor 3000 werknemers in 2008. Vooral de sector van het interieurtextiel, tapijt en meubelstoffen, krijgt momenteel zware klappen.

Toch is de textielindustrie een zeer innovatieve sector, die zeker nog toekomst heeft in Vlaanderen. Veel knelpuntberoepen situeren zich daar, en men klaagt al sinds lang over de steeds verminderende aandacht voor de textielopleidingen. Bedrijven smeken ook nu nog om geschoolde en gemotiveerde krachten, en toch zijn er nog nauwelijks leerlingen die deze richtingen volgen. De sector wordt dus met een dubbel probleem geconfronteerd.

2000 textielarbeiders zullen op korte termijn terug op de arbeidsmarkt komen. De vraag is hoe de sector die mensen kan opvangen. Binnen deze getroffen groep gaat het vooral om eenzijdig geschoolde werknemers van boven de 45 jaar, van wie de meesten allochtoon zijn. Een groot gedeelte van die groep woont bovendien in de regio Gent waar de arbeidsmarkt absoluut slecht scoort.

De sector heeft zelf al geanticipeerd en heeft een witboek opgesteld met een analyse van de problemen en aanbevelingen voor mogelijke oplossingen. Het witboek wordt momenteel besproken in werkgroepen. Er is ook een rondetafel gepland voor het einde van dit jaar. Er is ook overleg met de Vlaamse overheid.

Intussen worden nog andere pistes bewandeld en andere oplossingen gezocht. Men wil ook een dossier indienen bij de Europese Commissie om een tussenkomst te vragen van het Europees Fonds voor Aanpassing aan de Globalisering (EFG). Het gaat om tussenkomsten voor werknemers die getroffen zijn door herstructureringen en delokaliseringen. De sector heeft een dossier ingediend bij de federale regering. Het is de bedoeling om een eenmalige steun te verkrijgen voor de herintegratie van werknemers in regio's of bedrijfstakken die door ernstige economische ontwrichting zijn getroffen.

De aanvraag moet door de lidstaat worden ingediend. In ons land moeten echter de regionale overheden instaan voor de inhoudelijke samenstelling van het dossier. Ik weet dat er contacten zijn geweest. Mijn vraag is veeleer een nieuwsgierige vraag naar de stand van zaken en een blijk van ondersteuning voor de sector vanwege het Vlaams Parlement.

Op 30 september was er een onderhoud met federaal minister van Werk Milquet. Er zijn ook met u contacten geweest. Ik weet dat er samen gezocht wordt naar een manier om het dossier samen op te stellen. Ik veronderstel dus dat men zijn medewerking zal verlenen. Ik wil terloops nog verwijzen naar de afspraken die gisteren in de pers zijn voorgesteld. Minister Ceysens heeft samen met de twee andere gewestministers

afgesproken om samen te werken bij het indienen van dossiers om zo sneller en meer dossiers goed te kunnen laten keuren door Europa.

Voor dit dossier zal het nodig zijn om de timing te respecteren. De aanvraag moet immers worden ingediend uiterlijk tien weken na de datum waarop voldaan is aan de voorwaarden voor het aanvragen van een financiële bijdrage. Er is dus zeer weinig tijd.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Het is geen verrassing dat ik mij graag zou aansluiten bij de steunbetuiging van de heer Laurys.

Een paar weken geleden hebben we minister Ceysens in de plenaire vergadering ondervraagd over de dramatische ontwikkelingen in de textielsector. Het is een sector die in volle transitie is. Een deel wordt zeer zwaar getroffen door ontslagen van werknemers. Aan de andere kant zijn er ook zeer innovatieve bedrijven en afdelingen. Een initiatief dat ervoor zorgt dat deze sector de brug naar de toekomst kan maken, verdient onze volle ondersteuning.

In het verleden was deze sector in heel wat streken van Vlaanderen de motor van industrialisatie en welvaart. Vandaag moeten we in dezelfde streken vaststellen dat met de laatste herstructureringsgolf de textielsector bijna geheel is verdwenen. Gelukkig zijn er nog andere streken waar er nog wel textielbedrijven zijn.

De sociale geschiedenis van de Denderregio hing samen met de textielsector. Vandaag zijn er nog maar een of twee textielbedrijven die zeer innovatief werken. Dat neemt niet weg dat we met een sociaal bloedbad worden geconfronteerd. Je moet opletten met zulke woorden, maar hier lijkt het me wel terecht. Ik sluit me graag aan bij initiatieven voor steun voor de sector.

De voorzitter: De heer Bril heeft het woord.

De heer Louis Bril: Mijnheer de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik zou graag een oproep doen aan de VDAB. Ik bekijk vooral de situatie in West-Vlaanderen waar de textielsector op zeer korte tijd zeer zwaar getroffen is. Er is daar echter ook een metaalsector die het zeer goed doet en waar men een nijpend tekort aan arbeidskrachten heeft. Daarom doe ik een oproep aan de VDAB om zo snel mogelijk cursussen in te richten voor vorming tot lasser, schilder of monteur.

Men spreekt van een brugpensioen vanaf 52 jaar. Maar als men meer mensen boven 50 jaar aan het werk wil krijgen – en er is de vraag van de vakbonden voor een brugpensioen vanaf 52 jaar –, dan schieten we ons doel voorbij. Veel mensen aanvaarden veel liever het

brugpensioen – om redenen die ik vroeger al heb aangehaald – dan een nieuwe job te zoeken.

Ik spreek vanuit West-Vlaanderen. We hebben altijd onze reconversie zelf betaald. De tijd van de Golden River – het linnen en het vlas – is voorbij. Er kwam toen textielindustrie en tapijtindustrie. De vezelplaatindustrie is nog steeds bloeiend.

Hetzelfde probleem rijst ook een beetje in de Kempen. Enerzijds gaan er zoveel arbeidsplaatsen verloren, anderzijds zijn er sectoren die schreeuwen om mensen. Ik ken bedrijven die 70 tot 80 vacatures hebben die niet ingevuld geraken, zoals bijvoorbeeld Unilin. Dat is een bedrijf dat werkelijk weent om arbeidskrachten maar ze niet vindt. Er is het bedrijf van hefrucks langs de autosnelweg ter hoogte van Waregem dat ook 60 tot 70 vacatures heeft.

Ik heb dus een gemengd gevoel. Gelukkig kunnen de verloren arbeidsplaatsen opgevangen worden, maar we constateren dat veel mensen verkiezen om met brugpensioen te gaan. Wat ga je daarmee doen? Ik begrijp de vakbonden die voor het brugpensioen ijveren, want ik kan begrijpen dat mensen daar om allerlei redenen in willen stappen. Maar op die manier zullen we het probleem van een grotere activiteitsgraad niet oplossen.

Het is de evolutie, de ups en de downs. Als we de verschillende sectoren in de tijd bekijken, dan zijn er sectoren die een boom krijgen en het goed doen, maar die vijftig jaar later een dieptepunt kennen door een gewijzigde internationale markt. Gelukkig zijn er ook andere sectoren die opkomen en die het gat in de markt vullen.

Mijnheer de minister, het brugpensioen mag dus niet te vroeg komen, of men nu werkt in een textielbedrijf of in een metaalbedrijf – de lonen liggen in de metaalsector trouwens minstens 10 percent hoger dan in de textielsector. Men heeft er alle belang bij om die mensen, via de VDAB, een goede opleiding te geven. Via uitzendbureaus krijgt men ook de kans – diegenen die zich willen inburgeren en omscholen – om onmiddellijk aan de slag te gaan.

Ik zie het dus, wat West-Vlaanderen betreft, niet zo negatief in.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil me kort aansluiten bij de heer Laurys.

Ik wil ook extra aandacht vragen voor een probleem dat hier wordt aangehaald, maar nog niet wordt opgelost, namelijk de verminderde aandacht voor textielopleidingen. Er is een zeer kleine instroom in de textiel-

opleidingen. Ik profiteer ervan dat de minister van Werk ook de minister van Onderwijs is. Als ik goed geluisterd heb in de plenaire vergadering, dan heeft het witboek geen specifieke aandacht voor vorming en opleiding. Ook het Europese Fonds, waarnaar de heer Laurys verwijst, is gericht op herintreders, niet op een nieuwe instroom op de arbeidsmarkt. Nochtans vraagt de textielsector nog altijd naar specifiek opgeleide jongeren.

Mijnheer de minister, ik wil u nog eens oproepen om samen te bekijken wat we kunnen doen om meer jongeren naar het technisch onderwijs te krijgen, en heel specifiek naar het textielonderwijs. Misschien moeten we een sensibiliseringscampagne opzetten. Er zijn al een aantal initiatieven, maar ik wou even een kanttekening bij deze vraag maken.

De voorzitter: Mevrouw Bruyninckx heeft het woord.

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Mijnheer de minister, mijnheer de voorzitter, ik heb mijn vraag blijkbaar te laat ingediend, maar ik zou graag de kans krijgen om aan te sluiten.

Ook wij zijn bekommerd om de textielsector. De laatste jaren kampt de textielsector in Vlaanderen met serieuze problemen, vooral dan met herstructureringen van bedrijven. Na een eerste slechte jaarhelft dreigt de tweede ook volledig in het water te vallen.

In totaal gingen er de laatste maanden al 2000 jobs verloren in de sector, maar dit aantal blijft gestaag stijgen. Zo vielen er onder andere ontslagen bij Bekaert Textiles, Domo, Uco Raymond en Beaulieu International Group. De voornaamste redenen voor de ontslagen zijn de toegenomen energie- en grondstofkosten, de stijgende inflatie, de stijgende loonkosten, de hoge fiscale en parafiscale druk en dumping en namaak, vooral uit China.

Voor de sector van het interieurtextiel heeft het moeilijk, maar ook in andere textielsectoren, zoals die van de textielveredelaars die in maakloon werken, gaat het slecht. Bovendien dreigen de talloze herstructureringen die zich de afgelopen maanden in de sector van het interieurtextiel lieten optekenen, ook slachtoffers te maken bij de talrijke toeleveranciers. Door de sterke productievermindering bij de grote textielbedrijven krijgen textielveredelaars een pak minder orders binnen. Veel van die bedrijven werken in een soort onderaanneming voor de behandeling van textiel, zoals bijvoorbeeld het brandwerend maken van textiel en het coaten, of ze werken als toeleverancier van voorgeverfd garen.

Eind 2006 telde de Belgische textielsector naar schatting 33.300 werknemers. Dit zijn cijfers van Fedustria. Voor de Vlaamse textielsector heb ik geen concrete cijfers gevonden, maar de overgrote meerderheid van de werknemers zal ongetwijfeld wel in Vlaanderen actief zijn. In 2007 daalde de werkgelegenheid ook reeds met 3 procent.

Toch is er een zekere paradox in de textielindustrie, want naast de talrijke ontslagen die zich de afgelopen weken en maanden voordeden, vinden veel textielbedrijven moeilijk geschoold en gemotiveerd personeel voor de vele knelpuntberoepen. Er zijn vacatures die vaak maandenlang oningevuld blijven, zoals bijvoorbeeld voor productieoperators, voor ingenieurs textiel, voor onderhoudsmechanici enzovoort.

Deze krapte op de arbeidsmarkt in de textielregio's – en dan denk ik in de eerste plaats aan West- en Oost-Vlaanderen – heeft bovendien een negatief effect op de investeringsintenties. Een van de redenen van de krapte is te wijten aan de zwakke instroom van scholieren uit het textielonderwijs. Dit komt wellicht door het oubollige imago waarmee de textielsector vandaag de dag te kampen heeft.

Onze textielbedrijven hebben vandaag heel wat troeven: hoge productiviteit, korte levertijden, kwaliteit en series op maat, productontwikkeling en excellente klantenservice. Daarom is het van het grootste belang dat de sector de nodige ondersteuning krijgt van de overheid.

textielsector te stabiliseren en in te perken? Hoe zult u het tekort aan knelpuntberoepen in de textielsector proberen aan te pakken? Zult u een gerichte campagne voeren om werken in de textielindustrie opnieuw aantrekkelijk te maken voor schoolverlaters?

De voorzitter: Mevrouw Bruyninckx, ik stel voor dat de minister de week na het reces op uw vragen zal antwoorden. Op de agenda staan dan interpellaties over het banenverlies in de economie in het algemeen, met ook vragen over de Kempen en bepaalde bedrijfssituaties. Uw vraag is te laat ingediend. We zullen ze dan agenderen. De minister heeft nu niet de concrete cijfers die u vraagt. De vraag is ook niet aan hem overgemaakt.

Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik zal een zeer kort antwoord geven. De bijkomende vragen die zijn gesteld door mevrouw Poleyn en mevrouw Bruyninckx zijn zodanig breed dat het beter is dat ik daar een gestructureerd antwoord op geef. Dat roept problemen op van onderwijs en opleiding, waarover we in het verleden al hebben gediscussieerd, maar waar ik niet graag improviserend op reageer.

Verontschuldig me dat ik zo kort ben. Ik kan niet anders dan bevestigen dat op 1 oktober overleg heeft plaatsgegrepen op mijn kabinet met de drie werknemersorganisaties met het oog op het inhoudelijk opmaken van een dossier ten aanzien van de Europese Commissie om eventueel gebruik te kunnen maken van het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering.

Ik heb de VDAB verzocht om er zijn volle medewerking aan te verlenen en dat dossier waar nodig en mogelijk te ondersteunen. Momenteel bereid Cobot, het sectoraal vormingscentrum voor de textielnijverheid, het dossier verder voor. Van zodra Cobot mij meldt dat het dossier op punt staat, zal ik overleg plegen met de sector om na te gaan op welke manier ik dat dossier verder kan ondersteunen. Ik zal dat nauwgezet opvolgen.

Misschien kan ik niet echt een antwoord geven op de nieuwsgierigheid, want ik kan niet zeggen of dat dossier kans op slagen heeft bij de Europese Commissie. We zullen daaraan werken.

De opmerkingen van de heer Bril sluiten een beetje aan bij wat ik heb gezegd over de Kempen. Er is inderdaad een probleem van het hebben van een soepele arbeidsmarkt, waarbij mensen overgangen maken van een sector naar een andere. U hebt zelf onderstreept dat dat niet zo eenvoudig is. Ik zal daar dan ook geen grote verklaringen over afleggen, maar ik denk dat onder meer de volgende vraag rijst: kan je, waar je mensen afgedankt ziet worden, mogelijkheden creëren waar er vacatures open staan? Ik hoop daar samen met de sociale partners verder op door te kunnen bomen.

Dat is mijn zeer kort antwoord, dat bevestigt dat we aan dat dossier werken.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Ik heb daarstraks al gezegd dat ik geen ander antwoord had verwacht van de minister, aangezien de vragen allemaal vrij recent zijn ingediend. We zullen dit ook mee opvolgen. Nogmaals, de vraag was niet gesteld als een soort interpellatie, met de vraag of u dat nu gaat doen. Wij rekenen daarop, en we weten dat dat zal gebeuren. Mijn vraag is veeleer een ondersteuning van de bekommernis van de sector vanwege het parlement.

Niet alleen de vakbonden trouwens zijn vragende partij. Op 2 oktober is het dossier ook uitvoerig besproken binnen het paritair comité voor de textiel. Toen hebben ook de werkgeversafgevaardigden zich bereid verklaard om actief mee te werken bij het opstellen en het uitvoeren van het dossier. Het dossier wordt door alle actoren binnen de sector gedragen. Daarom verdient het ook onze steun.

De voorzitter: De heer Bril heeft het woord.

De heer Louis Bril: Mijnheer de minister, ik wil terugkomen op het probleem van het brugpensioen op 52 jaar, terwijl er bedrijven zijn die niets liever zouden doen dan mensen aan te werven. Dat is onbegrijpelijk. Kan daar iets aan gedaan worden? Ik weet dat het niet evident is, maar de sociale partners zouden zich op dat vlak toch

moeten kunnen vinden. Men beweegt hemel en aarde om meer mensen aan het werk te krijgen en bij de minste sluiting die zich voordoet, is er de kans om vrij vlug met brugpensioen te gaan, terwijl een ander bedrijf deze mensen zou willen aanwerven, maar die willen niet meer.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Ik ga daarmee akkoord, maar dan moet men iets doen aan de loonlasten voor de werkgevers, zodat het voor hen interessant wordt om mensen van meer dan 50 jaar aan te werven. Tegelijkertijd moet men het interessant maken voor de mensen zelf zodat het netto-inkomen van die mensen duidelijk een groot verschil vormt met het loon bij een eventuele overstap. Dat verschil is momenteel te klein. Het is een normale reactie van die mensen dat ze zeggen: waarom zou ik, als ik 52 jaar ben, nog gaan werken? Het mes snijdt aan twee kanten: het moet interessant zijn voor de werkgevers en voor de werknemers.

U hebt net gezegd dat de metaalsector in West-Vlaanderen vragende partij is. Uiteraard is men vragende partij voor bijkomende werkkrachten. Het is echter niet zo evident om van de ene sector naar de andere over te gaan. Als je in de textielsector te maken hebt met losse arbeiders, dan zal je daar morgen geen A2-mechanici van maken, zelfs niet met een opleiding van de VDAB. Voor A2-mechanica heb je zes jaar studie nodig. Dat kan je niet vervangen door een opleiding van de VDAB. Het is niet zo evident als het lijkt.

De heer Louis Bril: De laatste twintig jaar is de textielsector door de technische evolutie zo geëvolueerd dat er geen losse arbeiders meer werken, absoluut niet.

Ik geef een voorbeeld. Er is een bedrijf A, textiel, en een bedrijf B, metaal, 200 meter verder gelegen. Bedrijf A sluit of moet mensen laten afvloeien, maar die mensen gaan niet in bedrijf B werken omdat ze via brugpensioen bijna evenveel krijgen als wanneer ze gaan werken. Als bedrijf A geen mensen zou moeten laten afvloeien, dan blijven die mensen werken tot 56, 57 of 58 jaar. De logica is toch wel zoek. De werkgevers vragen niet om daarvan te profiteren, ze zijn bereid het loon te betalen dat moet worden betaald volgens de cao's. Trouwens, in de metaalsector liggen de lonen minstens 10 percent hoger dan in de textiel. Men vertrekt van het standpunt, wanneer men op straat wordt gezet en met brugpensioen kan gaan op 52 jaar, dat men dat vlug meeneemt. Dan zitten we met een mentaliteitsprobleem. Ik weet dat dat niet gemakkelijk op te lossen is.

Men wil het aantal personen op de arbeidsmarkt verhogen. Bij de eerste de beste kans die zich voordoet, gaat men op brugpensioen vanaf 52 jaar en stopt men

met werken, terwijl de bevoegde minister het aantal werknemers wil opkrikken.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Dit is een belangrijk thema. Misschien kunnen we dat ook na de herfstvakantie aansnijden.

Wellicht staan we voor een golf van herstructureringen. Wat nu in de Kempen gebeurt, is wellicht maar een eerste opstoot.

Ik begrijp het aandachtspunt dat de heer Bril wil lanceren. Het zou een slecht signaal zijn om brugpensioen op 50 of 52 jaar opnieuw als eerste maatregel bij herstructureringen door te voeren. De Vlaamse Regering moet het signaal geven dat dit niet vanzelfsprekend is.

Mijnheer Bril, dit is geen eenzijdig verhaal. De werkgevers dragen een even grote verantwoordelijkheid om 50-plussers aan de slag te houden. Wellicht zal het debat daarover in de maand november worden gevoerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.